

ፖለቲካዊ ፕሮግራም ተጋድሎ ሓርት ኤርትራ
ኣብ መባል ዓሰራይ ጉባኤ ዝጸደቐ
16 - 18 ጥሪ 2020

አርእስታት

አርእስታት	ቁጽሪ ገጾች
መጠቀሚያ	3
መቅደም	3-5
ምዕራፍ ሓደ፡ሐፈሻዊ መትከልን ዕላማን	6
ምዕራፍ ክልተ፡ ፖለቲካዊ መዳይ(ምእላይ ስርዓት ካብ ስልጣን፡ ናይ ምስግጋር መድረኽ ፡ሃገራዊ ምምሕዳር)	7-10
ምዕራፍ ስለስተ፡ ቆጠባዊ ዓውዲ	11-12
ምዕራፍ ኣርባዕተ፡ ማሕበራዊ ዓውዲ	13-15
ምዕራፍ ሓመሽተ፡ባህልን መራከቢ ቡዝሓንን	16-17
ምዕራፍ ሽዱሽተ፡ትምህርትን ስነፍልጠታዊ መጽናዕትን	18-20
ምዕራፍ ሸውዓተ፡ ዓውደ ምርምርን መጽናዕትን	21-22
ምዕራፍ ሸምንተ፡ዓውዲ ጸጥታን ምክልኻልን	23-24
ምዕራፍ ትሽዓተ፡ ዓውዲ ወጻኢ ዝምድናታት (ዝምድና ምስ ኅራባብቲ ሃገራት፡ ዝምድና ምስ ኣብ ዘባና ዝርከባ ሃገራት፡ ዓለምለኻዊ ዝምድናታት)	25-27

መእተዊ

ፖለቲካዊ ራኢ ናይ ዝኾነ ፖለቲካዊ ውድብ እቲ ቀንዲ ኣገዳሲ ዓንዲ ናይ ህንጻት፡ ድርጅት ናይ ኣማራረብ፡ካድፍን ኣባልን እዩ። ስለዚ ፖለቲካዊ ራኢ ንኣፈሻዊ መስመራት ናይ ጠቐላላ ፖለቲካዊ ማሕበራውን ቆጠባውን ኣተኪሩ ክሰርሓሉ ይግባእ። እዞም መስመራት ድማ ንመትከልን ሸቶን ናይ ፖለቲካዊ ፕሮግራም ኣብ ሸቶኡም ንክበጽሑ ይጠልቡ ብተወሳኪ ኣብ ኩሉ ደረጃ ዘለዉን ንውድብ ድማ ንስርሓ ይመርሑ።

እንድሕር ደኣ ፖለቲካዊ ፕሮግራም ኣጠቓላሊ፡ፕሙር ፡ንጹር ራኢ ክህልዎ ኮይኑ እዞም ዝስዕቡ ኣገደስቲ ባእታት ኪህልውዎ ኣለዎም ንሳቶም ከኣ፡ ዝተባላሓተ ናይ ስራሕ ማላታት ማለት ን እዋናዊ መድረኽ ዝሰማማዕ ብዘይ ናይ መጻኢ ተስፋታት፡ ድልዮትን ምርሳዕ፡ ብዘይ ናይ ሕሉፍ ዓወትን ውድቀትን ዕሽሽ ምባል ይኸውን።

ተስፋታት ናይ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ፖለቲካዊ ፕሮግራም ክሕደስን ኣብ ኩሉ ደረጃታት ኣብ ዙርያ ናይ ህዝቢ ዕላማን ብውሽጣዊ መትከል ናይ ውድብ ዝሸፍን መትከል መምርሒ ሓሳባት ንክሸፍት ኢዩ።

ኢዚ ውድብ 'ዚ' ራኢ ናይ ግንባር ኣብ ኩሉ ደረጃታት የጣቓልል። ኣብ'ዚ ፖለቲካዊ ፕሮግራም ከኣ ትሸፍተ ምዕራፍ ሓቂፍ ይርከብ ንሳቶም ከኣ ፡

ምዕራፍ ሓደ፡ኣፈሻዊ መትከልን ዕላማን ምዕራፍ ክልተ፡ ፖለቲካዊ መዳይ ምዕራፍ ሰለስተ፡ ቆጠባዊ መዳይ ምዕራፍ ኣርባዕተ ፡ ማሕበራዊ መዳይ ምዕራፍ ሓሙሽተ፡ ባህልን መራከቢ ቡዝሓንን ምዕራፍ ሽዱሽተ፡ ትምህርትን ስነፍልጠታዊ መጽናዕትን ምዕራፍ ሸውዓተ ዓውደ ምርምርን መጽናዕትን ምዕራፍ ሸምንተ ፡ዓውዲ ጸጥታን ምክልኻልን ምዕራፍ ትሸፍተ፡ ናይ ወጻኢ ዝምድናታት የጠቓልል።

መቅደም

እቲ ቀንዲ ግደ ናይ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ሓረግ መሪሕ ሙካን ኣብ ምቅጻል ናይ ሰውራ ንጥፊታቱን፡ ምብርባር መንፈስ ኤርትራውያን ሓርነታት፡ ኣብ ቀዳማይ ጉባኤ ኢሬና ዝተቀልቐሉን ዝተሳተፉን ሓፋሽ ቀዳማይ ፖለቲካዊ ፕሮግራም ከጽድቅ፡ እቲ ቀዳማይ ሓይሊ ኣብ ውድቡ ደመኩራሳዊ ስርዓት ዝጠቀሰን ሓይሉ ከቅውም ተስፋ ዘሕደረን ኢዩ።

ንህዝቢ ኤርትራ መሰሉ፡ ባህጉ፡ ናጽነቱ ብጽኑዕ ዝተኻላኸለ ፡ንባዕዳዊ ሓይልታት ብትሪ ዝገጠመን ንከዕንዎ ትልሚ ዝሓዘን እቲ ቀዳማይ ነጥቢ ን ኤርትራውያን ኣብ ገዛእ መሬቶም ንጨኮንቲ ምልክኛታት ስርዓትን ንቅልውላው ዓዲን መርዮቱን ህዝቡን ዝተዛረበን ዝተበጀዎን ሓይሊ እዩ።ንሕና ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ንጠንቅታት ፖሊሲ ኣዕነውቲ መለኸቲ ስርዓት ብትሪ ንገጥምን ንቃውምን ኢና።

ኢቲ ቀንዲን ሓቀንኛ ሕላገት ናይ ኤርትራ ኣብ ዚ ህጂ ግዜ ረዲኤት ን ሲቪላዊ ምንቅስቃስ ብ ኩሉ ኤርትራዊ ዝጠልቦ ን ዕብዮት ዘጀመረን ዘሳተፈን ን መድረኽ ተቃውሞ ናይ ፉሉያት ስራዓትን ሃገራዊ ፖሊሲን ን ህዝብና ኣብ ኩሉ ጉዕዞ ሂወቱ ክቃለስ ናብ ናይ መወዳእታ ኩብጻሖን ወተሃደራዊ ባህሪ ሕብራተሰብ፡ጎነጻዊ ፖሊሲ ፡ ካልእ ኣብ መንጎ ኤርትራን ኣብ ቀረባ ግዜ ህዝባዊ መቀይሮን ንስርዓት ንመንኢሰያት ምውራስ ፡ ኣብ ኤርትራውያን ስድራታት ዘሎ ዓይነታዊ ኣድልዎን ዕንወትን ምእላይ ኢዩ።

ሎሚ ቃልስና ኣብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ን ሃገራዊ ሕብረት ዘለዎም ኤርትራውያን ወለንታውያን ኣብዘም ዝስዕቡ ዝተመርኮሰ ኢዩ።ንሳቶም ከኣ ሃገራዊ ሽርክነት፡ምዕሩይነት ኣብ መንጎ መሰል ኤርትራውያን ግበኣምን ኮይኑ፡ነዘም ዕላማታትን ሽቶታትን ኢዚ ኣቶም ብ ዓወት ኣብ ሽቶኣም ከነብጸሖም እቶም ሓቀኛ ኣገዳስነት ኣብ ነጥብ መቀይሮ ዘለዎም ከም ኡ ውን ምእካብ ሃገራዊ ጻዓትን ምትሕሓዝ ኣቅሚ ኣብ ዓውዲ ክስረሓሉ ምግባር ኢዩ።

ኣብ ባይታ ከኣ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ምዘርጋሕ ታሪኻዊ ግብሪ ኤርትራውያን፡ብቁዕ ኢሬና፡ብመስረት ቃልስና ምብርታዕ ናይ ሎሚ ምቅልጣፍ ዓወትን፡ኢንደልዮ ኩሉ ንኸንጋናጻፍ ነብስና ከነሳጋግርን ኣገዳስነት ናይ ውሕዳት ጉጅለታት፡ናይ ፍልልይ ኣረኣኣያ ፋሕፋሕ ምባል ፡ተፈጥሮ ኢዋናዊ ደረጃ ምካኑን ኩነታት በሓባር ክንቃለስ ዝግድድን ንመሰልና ክንጣበቅን ክንምንዘዕን ገዛእ መሬትና ፍትሕን ናጽነትን ኪንጋናጻፍ ፡ንሕና ንኩሉ ታሪኻዊ ሓላፍነት ኣለዎ ኢልና ዝሓሰብናዮ ንጽውዕ ኣለና።

ንሕና ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ንደልዮ ደምክራሲ ኣብ ኣጋባብ ፡ጠባያት፡ዝተቃራረበ ሰለጣዊ ዲሞክራሳዊ ፍትሒ፡ምስግጋር ስልጣን ምካኑ ነራጋግጻልኩም ኣለና ።ክብሪ፡እምነት፡ ብሕታውነት፡ብሓባር ምንባር ናይ ህዝብና፡ቁዋም ውሕስነት ኩሉ ኤርትራዊ መሰላት ምልላይ ሰብኣዊ ክብርን ብጠቕላላ መሰል ሕብረተሰብን ኣባላት ሂወቶም ዘድሕንሉ፡ህዝቢ ኤርትራ ዝደልዮ ክዛረብን ክገልጽን ናጻ መረጻ ከካይድን ቀንዲ ምንጪ ናይ መንግስቲ ስልጣን ክኸውን ዝብል ኢዩ።

ምዕራፍ ሓዲ

ሓፈሻዊ መትከልን ዕላማን

ቀዳማይ፡ ሓፈሻዊ መትከላት

ኣብ ፖለቲካዊ ውድብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ኣብ ዘም ዝስዕቡ መትከላት ዝተመስረተት እያ።

- ናጽነት ወይ ልእላውነት ኤርትራ ናይ ዝኾነ ውህብቶ ኣይኮነን፡ ብህዝብና ዝተኸፍለ ናይ 30 ዓመታት ቃልሲ እዩ።
- ሕብረት ናይ ኤርትራን መሬታን ህዝባን ኮይኑ መጀመርያ ነጥብ መቅይሮ ናይ ሃገርና እዩ ።
- መሰል ኤርትራዊ ገዛእ መሬቱ ብዜግነቱ ይቐስሞ።
- ቡዙሒነት ናይ ባህልና እቲ ቀንዲ ሃብትን ሓይልን ናይ ሕብረትና እዩ ።
- ዲሞክራሳውን ብዙሒነትን ናይ ሃይማኖትናን ዓለትናን ማሓበራዊ ፍትሕናን ወልሓንቲ ኣማራጽን ለውጥን የብሉን።
- ምክልኻል መሰል ሕብረተሰብን ህዝባዊ ናጽነትን እቲ ቀንዲ መሰረት ናይ ስርዓት ህንጻት እዩ።

ካላኣይ፡ ሓፈሻዊ ዕላማ

- ምእላይ ጭኮናን ምልክን ሓንሳብን ንሓዋሩን ካብ ኤርትራ።
- ተሪርን ቀጻልን ስርዓት ምስ ዘመናዊ ትካላት ምህናጽ።
- ምሕያል ርእሰ ተኣማንነት ኣብ ሞንጎ ክፍልታት ህዝቢ ኤርትራ ።
- ሕቡሩን ተደጋጋፍን ሕብረተሰብ ምህናጽ።
- ምምስራት ትካላዊት ሃገር ብተሳትፎ ህዝቢ ኤርትራን ሃገራዊያን ሓይልታታን።
- ሰፊሕ ምዕባል ኣብ ክሊ ጽላትን ምዕራይ ዝርገሐ ናይ ጸጋታትናን።
- ምስፍሕፋሕ ፍልጠትን ምዑማቕ ምንጨፊ ናይ ሕብረተሰብን።
- ብዛዕባ ናጻ ዓውደ ትምህርቲ ምግዳስን ብናጻ ከምዝከውን ምግባር ።
- ምዝርጋሕ ትካላትን ሓቀኛ ሓገዝ ንመጽናዕትን ማእከል ምርምርን።
- ምሕያል ታሪ ናይ ስድራ ኣብ ማሕበረተሰብን ስርዓትን።
- ኣወንታዊ ኣድልዎን ጎስጋስ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ኩሉ ቦታ።
- ክንክን ህጻናት ብሓፈሻ ክንክን ኩሉ ዜጋ ።
- ምድፍፋእ ንኡሽተይ ወለዶ ንኣወንታዊ ተሰታፍነት ኣብ ኩሉ ዓውዲ።

ምዕራፍ ክልተ

ፖለቲካዊ መዳይ

ቀዳማይ፡ ጭኮና ምእላይ

ሀ) ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ካብ ዝጠልቦም ነገራት ሓዲ ምእላይ ጭኮና ሓንሳብን ንሓዋሩን ኣብ ኤርትራ ኮይኑ ኣብዘም ዝስዕቡ ከኣ ይኣምን።

- ብዘለዎ ዓቕሚ የውርዶ።
- ፍልልይ ኣብ መንጎ ስልጣን ዘሎ መንግስቲን ወግዓዊ መንግስትን የለሊ፡ እዚ ክንብል ከለና ግን ስርዓት ማለት መላኺ ንሱን ደገፍቱን፡ ወኪሉን ትካላቶምን፡ ክኸውን ከሎ መንግስቲ ከኣ መሬት ፡ህዝቢ፡ ልኡላውነት ህዝባዊ ትካላትን ኢዩ።

ለ) ኩሉ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ናይ ፖለቲካዊ ሲቪላዊ ሓይልታት ንጥፈት የዋሃህድ፡ ኣብ ሕብረት ናይ ህዝቢ ኤርትራ ጸንዕነት ከኣ ይኣምን።

ካላኣይ፡ ምስግጋር ስልጣን

ስነሓሳብ ናይ ምስግጋር ስልጣን

ናይ ስግግር መድረኽ ወሳኒ መድረኽ ኮይኑ ድሕሪ ምውዳቕ ናይ ሓዲ ስርዓት ዝስዕብ እዩ። ብሓጺሩ ዘይተርፍ ዲሞክራሳዊ ስግግር ኮኢኑ ፡ ድኹም ስልጣንን ሓላፍነትን ዝራእዮ እዩ። እዚ ናይ ስግግር መድረኽ ተነቓፊ መድረኽ ናይቲ መንግስቲ ሂወት ኮይኑ ዓቢ ንቅሓትን ብሉጽ ክንክን የድልዮ ።

-ምስራሕ ምስ ኩሉ ሓይልታት ህዝቢ ኤርትራ ብጥሙር ፖለቲካዊን ሲቪላዊን ስርዓት፡ ሰፊሕ ጽላት ናይ ህዝቢ ተጠቂሙ ንኣዕናዊ ስርዓት ኣማሕዲሩ፡ ሃገራዊ ቻርተር መስሪቱ ዝኸይድ መድረኽ ኮይኑ በዘም ዝስዕቡ ዓወት ይጋናጸፍ።

ሀ) ምሕደራ መንግስቲ ነዘም ዝስዕቡ ዓወታት ንምጉንጻፍ ወይ ንምርካብ

- ምዕቃብ ሕብረትን ጥምረትን መሬት ኤርትራ።
- ዕቃብ ናይ መንግስት ትካላት፡ ኣገልጉሎት፡ ህዝባዊ ንብረትን።
- ምዕቃብ ሂወትን ንብረትን ወጻእተኛታት ዜጋታት።
- ዕቃብ ዲፕሎማሳዊ ኣካላትን ወኪላቱን።

ለ) ሃገራዊ ቻርተር

ምድላው ሃገራዊ ቻርተር ኩሉ ፖለቲካዊ፣ሲቪላዊ ሓይልታት ሕብረተ ሰብ ዝሰማመዓሉ ፋሉይ ሃገራዊ ስእሊ ዘለዎ ፡ዕድመ ናይ ምስግጋር ግዜ ዝውሰነሉ ህጹጽ ፍታሕ ዘቀድም እዩ።

ሐ) ጉዳይ እሱራት ፡ ጭውያት ፡ ብሓይሊ ዝተሰወሩ ሰባትን

ጉዳይ እሱራት ፡ጭውያት፡ብሃይሊ ዝተሰወሩ ሰባት ሓደ ካብቶም ቀንድን ህጹጽን ነግፈረግ ዘዩብል ዛዕባ ኣብ ግዜ ምስግጋር ክፍታሕ ዘለዎ እዩ።

ምጽጋን ነቲ በዚ ስርዓት ዝተፈጥረ ምብትታን ቅርሕንትን ኣብ ሕብረተ ሰብ ኤርትራ፡ ሃገራዊ ዕርቂ ምፈጸም ተግባራዊ መርሆ መሰጋግሮአዊ ፍትሒ ምርግጻጽ ።

መ) ጉዳይ ስደተኛታት

ህዝቢ ኤርትራ ካብ 1967 ጀሚሩ፡ ንልዕሊ ፍርቂ ዘመን ዝኣክል ብሰራዊት ኢትዮፕያን ዕዩኡን ኣጠፋፋእን ኣዕናውን ፖሊሱን ንመሬት ኤርትራ ፡ቀጺሉ ናይ ዑቁባ ንጥፊታት ዘመን ካብ ግዜ ስርዓት ናጽነት ኤርትራ ኣትሒዙ ፡ኣብ ትሕቲ ውልቀ መለኸቲ ክሳብ ዚ' ሕጂ ግዜ ፡ ስቃያት ኣብ መዓስከር ስደተኛታትን ሓፍ ዘይብል ዑንወት ኣውራድሉ ይርከብ ኣሎ።

ናይ ዚ' ጌና ኣንዳቀጸለ ዝኸይድ ዘሎ ኣስቃቂ ገበናት ኣብ ህዝቢ ኤርትራ፡ኣብ ኩሉ ቅርሱሰን ሑሱርን መዓስከር ስደተኛታት ፡ዳርጋ 30 ዓመታት ኣቋጺሩ ዘሎ ብሰንኪ ሓሳውን መላኺን ስርዓት መንግስቲ ኤርትራ ናብ መሬት ዓዱ ዘይተመለሰ ስደተኛ ሓልፍነት ዝወስድ ኣካል ከምዘየለ ይፍለጥ።

ስለ ዚ' ጉዳይ ናይ ስደተኛታት ህጹጽን ውረድ ደይብ ዘዩድልዮን ኣብ ግዜ ናይ ስግግር መድረኽ ክፍታሕ ዘለዎ እዩ።

-ኣብ ናይ ግዜ ምስግጋር መድረኽ ነዞም ዝስዕቡ ንምርግጻጽ ጉዳይ ስደተኛታት ቀዳምነት ክዋህቦ ይግባእ።

- 1) ምምሰራት ኮምሽን ንስሩዕ ምምላስ ስደተኛታት ናብ ዓዶም።
- 2) ፍታሕ ጉዳይ መሬት መዓረ መዓረ ምስ ፍታሕ ጉዳይ ስደተኛታት ዝኸይድ ኢዩ፡ መኸንያቱ ብቡዙሕ ክፋላት ብቀረባ ስለ ዝራኸቡ።
- 3) ምምላስ ስደተኛታት ናብ ሞቆላዊ ዓዶም፡ ሂወቶም ዝመርሑሉ ግቡእ ካሕሳብ ምሃብን።

ረ) ጉዳይ መሬት

ጉዳይ መሬት ሓደ ካብቶም ቀንድን ኣገዳስን ንኹሉ ኤርትራዊ ገዛእ መሬቱ ሕብረቱን ዝዘውተር ኢዩ። ብሓፈሻ ሕብረትን ጥምረትን ከኣ ኢዩ።

ኢዚ ጉዳይ ዚ' ብዘይ ኣድልዎ ማለት ብዘይ 'ዚ' መሬት ኢዚ ዩ ካብ ኤርትራ ፍሉጥ፡-ብሳላ ውሕዳት ጉጅለታት ወይ ክፋላት ዝመጸ ዩ ዘይ ምባል፡ ኢዚ መሬት 'ዚ' ከኣ ክንሕዞን ክንዕቅቦን ክነብረሉን ንሕርሻ ይኹን ን ደብሪ ኪንሰርሓሉን ክንጥቀመሉን ይግበኣና ኢዩ።

እንተኾነ ኣብ ዝሓለፈ ግዜ እዚ ብግብታን ሃንደበትን ኢዩ ተስሪሕሉ፡-ስለ ዚ' ወለ ሓደ ተጻብኦን ውን ኣይነበሮን፡-እንተኾነ ግን ብ ወገናዊ ስርዓት ዝተፈጸመ ኸፋፊላዊ ሓይሊ ናይ ምድቅቃስ ፖሊሱን ናብ ክልተ መወዳእታ ጫፋት ከብጽሖ ዝወጠነ ስርዓት ኤርትራ ብ ጥሩዝ ዜጋ ይኹን ነበርቲ ዓዲ ህዝቢ ኤርትራ ተቀባልነት ኣይረኽበን፡-ምቅያር ዲሞክራሲ ካብ ወገናዊ ዕላማታት ምግልጋል፡-ንጽንዓት ናይቲ ስርዓት ዝመቃቅልን ዝበታትን ን ፖሊስ ብምልክታ ክረጋገጽ ኣለዎ።

ብመስረት ኣቀዲሙ ዝተገለጸ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ን ጉዳይ ምሬት፡-ኣብ ውሽጢ ሃገራዊ ቻርተር ናይ ስግግር ማለት ቀንድን ኣገዳስን ናይ ስግግር መንግስቲ ን ምርግጋጽን ምቛምን ፍሉይ ኮምሽን ን ጉዳይ መሬት ሂሱ፡-ብ ኣጠቓላል በዘም ዝስዕቡ ብልሓት ተጠቂሙ ክሰርሓሎም ክፍትን ኢዩ።

- ምእዋጅ ህጹጽ ውሳኔ ከም ኣብነት ጽኑዕ ምቕጻዕቲ ፡ ገበናዊ መጥቃዕቲ ፡ ርእሰ ግብሪ ኣብ ጉዳይ መሬት የጠቓልሉ።
- ቁርጽን ብትክን ዝኾነ ውሳኔ ምውሳኔ ፡ መላኺ ስርዓት ዘውጸኦ ብዛዕባ መሬት ይኹን ኩሉ ሕጋዊ ዋጋ ዘይብሉ ተግባር ውሳኔ ይድምስስ።
- ምፍጣርን ምሃብን መበቆላዊ መሬት ምስ ኣገልጉለቱ ንጥሩዛት ዜጋ።
- ካሕሳ ን ጥሩዛት ወገናት፡ ብ ዘዕግብ ኣጋባብ ን ኩሉ ዝሃነጽዎ ህንጻታቶም ክምለሰሎም ፡ ዝሓተትዎ መሬት ክዋሃቦምን ክምለሰሎምን።
- ምስግጋር ኩሎም ጥሩዛት ወገናት ናብ መበቆል ዓዶም ብ ወጻኢታት ናይ መንግስቲ።

ሰ) ጉባኤ ሃገራዊ ልዝብ

ሓቀኛ ሃገራዊ ጉባኤ ብዘይ ወላ ሓደ ተረፍን ኣፋላላይን ኩሉ ሰብ ብ ዝሕጎሰሉ መንገዲ ፡ ውሑስ ጸጥታ ዘለዎ ኣጋባብ፡-ኣብ ርጉእ ገዛእ መሬትና ምክያድ።

ቀዳማይ፡ ጸብጻብ ኩሉ ገበናት ፡ ኣማዳድባ፡ ድሩትነት ወይ ሕጽረት ግድያት።

ካላኣይ ፡ ምልላይ ገበነኛታት ኣብ ገበንን ኣንጻር ገበንን።

ሳልሳይ፡ ማዕርነትን ካሕሳን ግዳያት።

ራቦዳይ፡ ሰፊሕ ሃገራዊ ዕርቂ የቆዎም በዚ ኣብ ላዓሊ ዝተጠቀሰ ሓበሬታ።

ሳልሳይ፡ ምሕደራ ድሕረ ስግግር ናይ መንግስቲ

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ነዞም ዝስዕቡ ኣብ ግብሪ ከውዕሎም ይደሊ።

ሀ) ምድላው ቀጻሊ ቅዋም መንግስቲ ነታ ሃገር ምስ ኩሉ ፖለቲካዊ ሲቪላዊ ሓይልታት፡ ሃገራዊ ሰብአውነት ፡ ሰበስልጣንን ሰበስልጣን ሕብረተሰብ፡አባል ህዝቢ ኤርትራ ብ ኩሉ መልክዑን ገጻቱን

ሐ) ሙቓም ናጻ ዝኾነ ሃገራዊ ኮሚሽንን ን ሓፊሻዊ መረጻ ኣብታ ሃገር።

መ) ምምስራት ላዕለዋይ ቁዋም ቤት ፍርዲ ንምስምማዕ ሕጋዊ ሙጉት ዝዓለመ ።

ረ) ኩሉ ሰብ ስልጣን ዝማቓራሓሉን፡ ዘባውን ክልላውን ስርዓት መንግስቲ ምምስራት።

ሰ) ምምስራት ዘመናዊ ቁዋማትን ቡቁዕ ምምሕዳራዊ ኣካልን።

ምዕራፍ ሰለስተ

ስነ ቆጠባ

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ፍጥነት ዝኾነ ቁጠባዊ ምዕባለ ንምጉንጻፍ ኣብ 3 ደረጃ ቁጠባዊ ንጥፊታት ዝሸፈ ማለት ኣፍራዩ፣ ሰናዒ፣ ንኣጎልጉለት ንጥፊታት ይጠልብ።

ቐዳማይ፡ መባእታ ቁጠባዊ ንጥፊታት

ኣፍራይ ጽላት ኮይኑ ነዞም ዝስዕቡ የጠቓልል ሕርሻ ፡ ምፍራይን ምምሕዳርን እንስሳ ዘቤትን መጋሃጫን፡ምዕቃብን ምፍራይን ኣግራብ፡ዕደና፡መረት፡ ባሕርን ምግፋፍ ዓሳን።

1) ኣብ ዓውደ ሕርሻ ፡ ተጋድሎ ሓርነትኤ ጽዑቅን ጽፉፍን ዝኮነ ናይ ሕርሻ ኣገባብ ፡ማለት ምትእትእታው ዘመናዊ ኣገባብ ናይ እንስሳ፡ኣትክልቲ መፍረ ኣብ መረት ኣብ ከብብያዊ ዕንዋ ዘከትሉ ፍርያምነትን ዘጉዱሉን ካልኣት ጸገማት ዘስዕቡን ባህላዊ ጉስነት ምጉዳል ይጠልብ።

2) ኣብ ምፍራይን ምዕቃብን ኣግራብ፡ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ምዕቃብን ምፍራይን ኣግራብ ፡ምውሳኽ ሓምላዊ ዘባ፡ምዕቃብ

3) ኣብ ዓውዲ ዕደና፡ ዉድብና ርትዓውን ጠቓምን ዝኾነ ወፍሪ ንዘይትካኡ ማዓድናዊ ሃብቲ ፡ጂኦሎጂያዊ መጽናዕቲ ምክያድ፡ መጽናዕቲ ንቁሙጥ መዓድን ምፍላጥ ፡ምግማት ዓቀን መዓድን ፡ወፍሪ መዓድን ንጥቅሚ መግስትን ህዝቢ ኤርትራን፡ ምምቅራሕ ፍርያት ምዕዳን ማዓድን ካብ መሬት ብመጠን ብማዕረ ኣብ ኩሉ ዘባታት ፡ ፍትሓዊ ዝርግሐ ሃብቲ ንምሃብ ይጠልብ ።

4) ኣብ ዓውዲ ሃድን፡ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ድንጋገ ሃድን እንስሳ ዘገዳም፡ ምጽናዕን ምቁጽጽርን ዕቃብ ኣብ ልዕሊ እንስሳ መሮር፡ ምሕላውን ምክልኻልን ቶም ቀንድን ኣገደስትን ዝኮኑ ከም በዓል ምግፋፍ ዓሳ ተፈጥራዊ ሕዛእትን ኣግራብን ይጠልብ ።ቐዳማይን ንወፍሪ ናይ ውሽጢ ዓዲ ጥበብን ምስፍሕፋሕ ፕሮቲናዊ ማእዘ ፡ተመክሮ መሓዙትን ጎረባብትን ሃገር ምውሳድ ኣብ ወፍሪ

ካላኣይ፡ ቁጠባዊ ንጥፊት ናይ 2^ይ ደረጃ

ቁጠባዊ ንጥፊት ናይ 2^ይ ደረጃ ቡዙሓት ከበድቲ፡ማይካላይ፡ፈኮስቲ ናይ መፍረን ሰንዓን ፋውሪካታት የጠቓልል።ኣብዚ መዳይ'ዚ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ንምዕባለን ንስራሕን ፋብሪካታት ኣብ ቀረብ ክፋላት ጸዓት ፡ርእሰማል፡ጥበብን ዓቕምን ዘመናዊ ቴክኖሎጂ ምትብባዕ ዜጋታት ኣብ ወፍሪ ፈኮስቲ ፋብሪካታት ብፍላይ ኣብ 1^ይ ደረጃ ፡ቀረብ ኣድላዩ ራሽን/ጠለብ ብፍላይ ነቶም ኣብ ውሽጢ ዓዲ ዘለዉ ነገራት ከም በዓል መግቢ ፡ካልኣት ኣንዱስትርታት ዝተመርኮሰ ንምዕባይ ይደሊ።ድሕሪ'ዚ ምውራድ ናብ ምምስራት ተሪርን

ሓያልን ኢንዱስትሪዊ መሰረት ንኩሉ ድለታት ናይ ሃገር ዘማልእ ምስሳይን ምሃብን ሓይሊ ስራሕን ምልምማድ ስራሕተኛታት ምምዕባሎምን ይኸውን ።

ሳልሳይ: ቁጠባዊ ንጥፈት ኣብ 3^ይ ደረጃ

ናይ ኣጎልጉሎት ጽላትን ንዕኡ ዝማሳሰሉ ንጥፈታት ከም በዓል ባንክታት፡ ህዝባዊ ኣጎልጉሎታት ፡ጎልግሎት በጻሕቲ፡ መጋዕዝያ ፡ንግዲ፡ትሕቲ ቅርጺ ብዙሓት ስነ መረብብን ካሎኦት ነገራትን የጠቓልል።

1) ኣብ ዓወደ ባንክ፡ ፋይናንሳዊን ናይ ባንኪ ዋሂን ፖሊስታትን ኣብ ቦታ ፋይናንሳዊ ቡዝሓት ናይ ምዕባለ፡ፕሮጀክታት፡ምርዓም ናይ ልቓሕ ፖሊስታት ኣብ ግዚኡ ምምላስ ንደቂ ዜጋ ፡ቀጥዒ ወይ ኣገባብ ንዋጋ ሕብረተሰብ ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ወይ ተቓወሞ ዘየእቱ ምእታው እዩ።

2) ኣብ ዓወዲ ህዝባዊ ኣጎልግሎት መንበሪ ገዛ፡ ወጥንን ስእልን ከተማታት፡ ዓድታት፡ መናፈሻታት ዝርግሐ ጥቅሚ መሬት ባኣጋባብ ብ ሚዛናዊን ርትዓዊን ምዕባለ ኣብ ኩሉ ዘባታት ናይ ሃገር ኤርትራ ምጉንጻፍ ኣዩ።

3) ኣብ ዕወዲ ትሪዙም፡ስነ ጥንታዊ ቦታታት ኣብ ዝተፋላለዩ ክፋል ናይ ኤርትራ ምሕዛእን ብጽቡቕ ምሓዝን፡ምምዕባልን ናይ ገምገም ባሓሪ በጻሕቲ፡ ምምስራት ናይ ዓዲታት በጻሕቲ ፡ መናፈሻታት ፡ናይ ኣግረኛ ቦታታት ስፖርት ኣብ ማያት ክፋል ገምገም ባሕሪ፡ናይ እንባታት በጻሕቲ ፡መዕረፊ ኣጋይሽን ምወዕዋዕ ሓኽርቲ እ ንባታት ፡ምምስራት ተፈጥረዊ ሕዛኣቲ ፡ ምሕዳስ ናይ ወሺጢ ዓዲን ዓለም ለኻወያን በጻሕቲ ምክያድ የድሊ።

4) ኣብ መሰረት መጋዕዝያ ፡ጽገና ጽርግያታትን መርብብ መገዲ ባቡሩን፡ጽገና ናይ ኣንባታት ጋላርያ ፡ኣየር ፖርትን ወደብን፡ምምስራት ወሺጣዊ ስነ መርብብ ጽርግያታት ምስ ናይ ፍርያት ቦታታት ዝተታሓዙ ናይ ማዓላ ቦታታት ኣብ መንጎ ዝተፋላለዩ ዓዲታትን ከተማታትን ፡ ከሙኡውን ዓለም ለኻወያን ዓለማውን ጽርግያታት ምስ ጎራባብቲ ሃገራት ምህናጽ የድሊ።

5) ኣብ ዓወዲ ንግዲ፡ ውድብ ናጻ ቀረብ ንግዲ ብናይ ስራዓት ኣጎልጋልነት ኣብ ሞንጎ ኣፍረይትን ኣህለኸትን ዘሎ ፍልልይ ንምወጋድን ምእዋጅ ምቁጽጻር ሕገ፡ ኣብ ስሰዐ፡ ባሓታወነት ምጥፍፋእ ዘሎ ኣጋባብ ምወጋድ የጽድቅ ።

6) ኣብ መሰረት ስነ ቅርጺ ፡ ውድብ ናይ ህንጻ ኣጎልግሎትን ስነ መርብብን ፖሊሲ ንኣብነት ማይ፡ጽሬት፡ሓይሊ ኤለትሪግ፡መጋዕዝያ፡ኣጎልግሎት መራኽቢታት የጽድቅ።

ምዕራፍ ኣርባዕተ

ማሕበራዊ ዓውዲ

ቀዳማይ፡ ማሕበራዊ ድሕነት

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ምዝርጋሕን ምስፍፋሕን ሓፈሻዊ ማሕበራዊ ድሕነት ኣብ ሕብረተሰብ ብመሰረት ዞም ዝስዕቡ መሰረታት የጽድቅ።

- ምክልኻል ሕብረተሰብ ካብ ማሕበራዊ ምዝንባልን ምዕናውን።
- ምእዋጅ ሕግን ሕጋዎታን፣ ምቁጽጸር መሓበራዊ ድሕነትን ሓቕኛ ድሕነት መደባት ምርግጋጽ።
- ምምስራት ንጹራት መሓበራውያን ናይ ድሕነትን ንዕላመኣን ብስሉጥን ውጽኢታውን ዘተግብራ ትካላት።
- ጽገና መራሕትን ኣማሕደርትን ካድራት ኣብ ዓውዲ ማሕበራዊ ድሕነት ዝውዕል ንምርግጋጽ ውጽኢት መሓበራውያን ትካላት።
- ጽገናን ሓገዝን ንፍሉይ ድለየትን ጥቅምን ጽቡቕ ምትእስሳር ምስ ሕብረተሰብ ዘለዎም ፍሉይት ጉጅለታት።
- ምትብባዕን ምሕግጋዝን ንወላንታውያን ማሕበራውን ውልቃውያን ናይ ድሕነት ፕሮጀክታት።
- ምምስራት ማእከል መሓበራዊ መጽናዕትን ምርምርን ሓቕኛ ናይ ኮም ሓበሬታ ምውሳድ ንምዕባለ ውጻኢታዊ ፖሊሲን ቅልጡፍ ፍወሳን ውሳኔን ዝሕግዝ።
- ምውህሃድ ምስ ዓለምለኻዊ ማሕበራትን ተመክሮ ምድላብ ኣብ ዓውዲ ማሕበራዊ ድሕነት ብዘይ ኣብ ባህልን ወጋን ሕብረተሰብ ኤርትራ ጣልቃ ምእታው።

ካላኣይ፡ መሓበራዊ ውሕስነትን ስርዓት ጥሮተኛታትን

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ምዝርጋሕን ምስፍፋሕን ሓፈሻዊ መሓበራዊ ውሕስነት ኣብ ሕብረተሰብ ብዞም ዝስዕቡ መሰረታት የረጋግጽ።

- ውድብ መሓበራዊ ምትእኽኻብ ንምርግጋጽ ካብ ብተመክሮ ዘለዎም ሰባትን ኣብዚ ዓውዲ ዚተመክሮ ዘለዎን ሃገራት ተመክሮ ምድላብ ሕጊ ትእውጅ።
- ምምስራት ትካላት ንዕዮ መሓበራዊ ውሕስነት ኣብ ግብሪ ዘውዕላ።
- ምእዋጅ ሕጊ ንጥሮታን መድሕን ሂወትን ውሕሱን ቀጻሊ ትውልዲ ሂወት ጥሮተኛታትን ስድራኣምን ንምርግጋጽ።

- ምምስራት ቀወምቲ ናይ ሓገዝ ትካላት ንጥሮተኛታት ንስራሕ ጥሮተኛታትን ስድሮአምን ዝጠመተ።
- ምእዋጅ ሕጊ መሓበራዊ መድሕን ጠለብ ንምዕቃብ ምውፋር ንረብሓ ሰራሕተኛታት።
- ምእዋጅ ሕጊ ናይ ጥዕና መድሕንን ሸፊነ ኩሉ ዜጋን።
- ምምስራት ናይ ጥዕና መድሕን ትካላት፣ ድሕነት ጥዕና ኩሉ ዜጋ ንምርግጋጽ።
- ምምስራት ፍሉይ ትካላት ንሸቅለት ኣልባነት ዘለዎም ሰባት፣ ንምዕቃብ ሰብአውነትን ንውሕስነትን መሰረታዊ ናይ ምምባር ጠለባት።

ሳልሳይ: መሓበራዊ ዕቓብ

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ምዝርጋሕን ምስፍሕፍሕ ሓፈሻዊ መሓበራዊ ዕቓብ ንፍሉይት ጉጅለታት ኣብ መሓበረሰብ በዞም ዝስዕቡ መሰረታት፡-

- ምእዋጅን ምውጻእን ሕጊ ንምቕጽጻር መሓበራዊ ዕቓብ ነዞም ዚስዕቡ ጉጅለታት ሕብረተሰብ ፡ኣረገውቲ፡ቆልዑት፡ለመንትን ኡሱራትን።
- ቐረብ ኣድላዩ ሓገዝ ንሸፊነ ድሌታትን ጠለብን ኩላተን ጉጅለታት ንምዕቓብ ክብረታቶምን ሰብአውነቶምን።
- ምምስራት ናይ ብሕቲ መዕቆቢ ንዓባይቲን ኣረገውቲን ሰባት ስድራ ዘይብሎም።
- ምምስራት ፍሉይት መዕቆቢ ንህጻናትን ብመብሪ ኣልቦ ቆልዑን ኣብ ግዳም ዝሓድሩ ህጻናት ጠንቂ ናይ መንበሪ ኣልቦ ብዘይጉድስ፡ ቐረብን ጽገና ትምህርቲ በዚ ዝሳቐዩ ዘለዉ ቆልዑት ምርግጋጽን ናብ ሕብረተሰብ ምምላስን።
- ምምስራት ትካላት ንኡስራት ዘገልግላን ዝካናኸናን ሰብአውነቶም ዝዕቅባን።
- ምምስራት መእከል መጽናዕትን ፍሉይ መርምርን ንገበናት፡ ምዝንባዕ ናይ ጠባይት፡ ውጥን ንመፍትሖምን ፍወሳ ሕጽረታት።

ራብዓይ: ህዝባዊ ረብሓ ዘለዎን መሓበራት

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ በዞም ዝስዕቡ ጥምረት፡ ራእታት፡ ምብርባርን ሓገዝን ወለንታዊያን ናይ ሕብረተሰብ ሓይሊ ብኩሉ ዓይነት ይጠልብ።

- ምእዋጅ ሕግታት ንምቕጽጻር ወለንታዊያን ናይ ኮሚተ ስራሕ ዓወት ንምርግጋጽ።
- ምጥጣሕ ኣገባባት ንምምስራት ወለንታዊያን ናይ ኮም ትካላት።
- ምትብባዕ ተበግሶ ወለንታዊያን ሕብረተሰብን ዝክኣል ሓገዝ ብምቕራብን።

- ረብሐ ካብ ተመክሮ ዘለዎም ንኮማት ብተመጣጣኒ ምስ ኩለን ሕብረተሰብ ኤርትራን ብሕትን።

ሓሙሻይ፡ ሃይማኖት

እምነት ኣብ ኤርትራ እቲ ሓደ ቀንዲን ኣገዳሲ ክፋል ናይ ኤርትራዊያን መንነት ኮይኑ ብሕግን ስርዓትን ባህልን ክዕቅብ ዘለዎ እዩ።

ምዕራፍ ሐመሽተ

ባህልን ሐበሬታን

ቀዳማይ: ባህሊ

ኣብ ዓውዲ ባህሊ ተጋሎ ሓርነት ኤርትራ ነዞም ዝስዕቡ ይጠልብ።

- ዕላምኡ ንምጉንጻፍ ሃገራዊ ቁዋም የትርር ፖሊስ ኣብ ኩሉ መካዝናት ሕጊ የውጽእን የትርርን።
- ንጸሓፍቲ ፡ ስነ ጥበባዊያን ፡ ምሁራት ብኩሉ መካዝናት ናይ ፍርያት ኣብ ባህላዊ ኣተኩርኣም ንክስራሕ ዕድል ይህብ፡ የተባብዕ፡ ፋይናንሳዊ ይኹን ብቅዓታዊ ሓገዝ ይህብ።
- ባህላዊ ድርጅታት ናይ ሃገርና ክብ ንምባል ብዳግመ ምሕዳስ ባህላዊ ምንቅስቃስ።
- ንውርሻን ንምጽራይን ዝረስሐን ዝተዘናበለ ባህልና ኣትኩሮት ምሃብ።
- ምምዕባል ሃገራዊ ዕቃብ ሓወልትን ምቅያር ናብ ስሕበት በጻሕቲ ምትእትታው ሓድሽ ወለዶ ኣብ ታሪክ ሃገርና።
- ምህናጽ መሳለጥያ ባህላዊ ትሕተ ቅርጺ ንኣብነት ሲነማ:አዳራሽ፡ ባህላዊ ማእከል ንቆልዑን መንእሰያትን ኣብ ኩለን ዘባታት ኤርትራ።
- ወቅታዊ ብዓላት ፡ ባህላዊ ውድድር ብኣውዲ ስነጥበብ፡ ባህላዊ ፈጠራታት ንዕቤት ደረጃ ባህሊ ኣብ ኤርትራ ይሰርዕ።
- ትኩረት ንናይ ውሽጢ ዓዲ ቋንቋታትን ላህጃን ከም በዓል ዕትሮታት ንምዕቃብን ውርሻታትን።
- ምምስራት መካከል ምርምርን መጽናዕትን ብዛዕባ ውርሻታት ከምኡውን ቋንቋታት፡ ላህጃታት ንምዕቃብን ንምክልካልን ዕንወት ዝሕግዝ።

ካላኣይ: መራሽቢ ቡዙሃን

ጠለብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ነዞም ዝስዕቡ ን ምጉንጻፍ።

- ንምስፍሕፋሕ ዋጋ ናጽነት ፡ ዲሞክራሲ፡ ስራሕ፡ ሓላፍነት ፡ ምውሳኽ ሃገራዊ መንፈስ ፡ ምክልኻል ንልኡም ሕብረተ ሰብ ፡ውድብ ኣብ መባእታ ዕላማ መራከቢ ቡዝሃን ኣተኩሩ ይሰርሕ።
- ናጽነት ን መግለጺ፡ ሓሳባት ርዲኢት ን ኤርትራዊ ሕብረት ፡ ተጻውሮ ፡ጽቡቕ ናብራ ንምርግጋጽ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ኣተኩሩ ይሰርሕ።

- መእተዊ ናጽነት ፡ ዝሮት፡መኣዝናት ናይ ሓበሬታ ብዘይ ናይ ሓገዝ ውሕስነት ሃገር ጣልቃ ምእታው ከራጋግጽ ይደሊ።
- ምምስራት ላዕለዋይ ሓበሬታን ምሕታምን ንብቅዓት ኩሉ መራኸቢ ቡዙሃን ሓላፍነት ዝወስድ።
- ናጻ ዝኾነ ናይ ሕትመት ምዉናን ፡ መራኸቢ ቡዙሃን ፡ ጉዳይ ጋዜጠኛታት መጋዜናት ብዘይ ዝኾነ ጉዳዮን ወጹኡን ብዘይካ ኣብ ፍተሓዊ መስርሕን ምርግጽ ማሓበራዊ መራኸቢ ቡዙሓን ዝተመርኮሰ ማለት እዩ ።
- ንከም በዓል ምዝርጋሕ፡ ጉዳይን መሕደራን ጋዜጣታት ፡ ፊደዮ ፡ ተለቪዥን፡መስመራት ፡ ምደበራት ኤሌትራካዊ ሕትመት ንዝርገሐ ዝዛመዱ ሕጋዊን ምሕደራውን ኣገባባት ምቅልጣፍ።
- ምትብባዕ ሃገራዊ ርእሰ ማላትን ወፍሪ ኣብ ዓውዲ መራኸቢ ቡዙሓን።
- ምጥቃም መራኸቢ ቡዙሓን ቡሱሩዕ ኣገባብ ምሕደራ ናይ ባህሊ ፡ ስነ ምግባር፡ናይ ሃይማኖትን ቃንቃታት ቡዙሕነት፡ዝኾነ ዘረባታት ን ጥምረት ሕብረተሰብ ዘወግድ።
- መራኸቢ ቡዙሓን ተጠቂምካ በብቁሩብ ሞራላዊ ዋጋታት፡ጸቡቕ ልምድታት፡ ውርሻ ናይ ህዝቢ ናይ ሓባር ዋጋታት ምጽናዕን ምትብባዕን የጠቓልል።
- ምምስራትን ምቃምን ብቅዓት ወግዓዊ ስነ ምግባር ።
- ጎኒ ጎኒ ንኩሉ ሓደስቲ ስነፍልጠት፡ስነ ጥበብ፡ ተክኒካዊ መራኸቢ ቡዙሓን ኣብ ዓውዲ መራኸቢ ቡዙሓን ምስራሕ ጽገና፡ ምዕባለ ተክኒክ፡ ፈጠራውነት ክእለት ንናይ ወዲ ሰብ ካድር ቱኹረት ምሃብ እዩ።
- ክንክን ምዕባለን ኮለጃት መራኸቢ ቡዙሓን ፡ ክፍልታት ትምህርቲ ፡ ምምስራት ትካላትን ማእከል ፉሉይ ኣገባብ ተክኒክን መራኸቢ ቡዙሓን ስርሓት።
- ንኹለን ናይ ኤርትራ ሰልፊ፡ ናይ ገዛእ ርእሰን መራኸቢ ቡዙሓን ዘለወን ሕጋውያን ዝተመዘገቡ ንመሰላት ደቂ ሰብ ዝጣቢቃ ብማዕረ ዕድላት ንሕትመት፡ ንሓበሬታ፡ ሕትመት መደባት፡ ብፍላይ ንናይ መረጻ ስርሓት ብመስኮት ስሩዕን ሕጋውን ስርዓት መራኸቢ ቡዙሓን ዕድል ምሃብ እዩ።
- መራኸቢ ቡዙሓን ተጠቂምካ ሚዛናውን ርጉእን ዝኾን ምዕባለ ኣብ ኤርትራ ምምዕባልን ምጉስጋስን።
- ኣብ መስኮት መራኸቢ ቡዙሓን ንኹሉ ኤትራዊ ባህልታት ብማዕረ ዕድላት ምሃብ።
- ምምስራትን ምትብባዕን ባህላዊ ፡ ማሕንራዊ፡ስነ ጥበባዊ፡ስነ ጸሑፋዊ፡ንምምዕባል ሃገራዊ ባህሊ ዘበርክት።
- መራኸቢ ቡዙሓን ዓቢ ግደ ኣብ ምትእትታው ስሕበት በጻሓቲ ብምወዕዋዕ ታሪኻዊ ቦታታትን ሓወልትን ክጻወት ኣሎዎ።

ምዕራፍ ሽዱሽተ

ትምህርትን ስነ ፍልጠታዊ ምርምርን

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ኣብ ዓውዲ ትምህርቲ ንኤርትራዊያን ቆልዑ ኣብ ዋጋታት፡ቅንዕና ፡ ምኽባር ግዜ ፡ፍቅሪ ስራሕ ፡ጽቡቕ ጠባያት ኣብ መጻኢኦም ጥዑያትን ጽቡቃትን ዜጋታት ኣብ ላዕለዋይ ዋጋታት ዝኣመኑ ውፋያት ንሃገሮምን ንህዝቦምን ኣብ ስነፍልጠትን ፍልጠትን ክግጥቅ ዕላማ ይገብር ።ነዞም ዋጋታት ንምዕቃብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ዓይነታዊ ዝኾነ ኣብ ትምህርቲ ፡ስነ ፍልጠተዊ ምርምር ኣብ ኤርትራ ንምህናጽ ቡቕዕ ሓይሊ ወዲ ሰብ ንምኽኣል፡ ወፍሪ ናይ ሃገር ገንዘብ ኣብ ስነ ፍልጠታዊ ኣገባብ ፡ንውሑስ ትውልዲ ህዝቢ ኤርትራ ፡ምውፋይ ኣወንታዊ ናይ ሰብ ግዝኣት ።

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ዘመናዊ ትምህርቲ ንምትእትታው በዞም ዝሰዕቡ ይጥሉብ

ቀዳማይ፡ ሓፈሻዊ ትምህርቲ(መባእታን ካላኣይን ደረጃ)

- 1) ግዳመ ዝርግሐ ህንጻት ኣካዳሚ ፡ተኪኒካል ፡ሞያዊ ቤት ትምህርቲ ኣብ ኩሉ ክፋላት ኤርትራ ዝሸፈነ ኣብ ዝተፋላለዩ ዞባታት ፡ትምህርቲ ንነፍሰወከፍ ኤርትራዊ ኣብ ዝኾነ ቦታ ።
- 2) ትምህርቲ ብናጻ ብወጻኢታት መንግስቲ ብዘይ ዓይነትን ውሕስነትን ከባቢ ቤት ትምህርቲ ምጽላው ክዋሃብ ኣሎዎ።
- 3) ህንጻት ስፍራን ጥሙርን ከባቢ ቤት ትምህርቲ፡ ክፍሊ ቤት ትምህርቲ፡ ቤት ጽሕፈት ፡ ቤት ምርምር ፡ማይ ፡መስመራት ርሳሓት ፡ሓይሊ መብራህቲ ፡ካሎኣት ትሕተ ቅርጺ ከምኡ ውን መጻወቲ ሜዳ፡መናፈሻታት ፡ኣዳባባይን መዛናግዕን ኣብ መልእ ኤርትራ።
- 4) ምሕዳስ ካሪክለም ንምጉንጻፍ ንናይ ትምህርቲ ሽቶታትን ምምራቅ ካድራት ኣብ ናይ ስራሕ ዕዳጋታት።
- 5) ምትእትታው ዘመናዊ ናይ ምምሃር ተኪንክ ብቁሉጡፉን ግዜ ዝጠልቦን፡ንምምዕባል ብቅዓት መምሃራን ፡ምሕደራ ትምህርትን ምጥቃም ብዓይነቱ ፉሉይ ደረጃ።
- 6) ኣብ መባእታን ማእከላይን ደረጃ ትምህርቲ ምምሃር ዓረብን ትግርኛን ፡ከም ውጺኢቱ ዝኾነት ቤት ትምህርቲ ኤርትራ 2 ዋሕዚ ንከጣቓልል።
 - ዋሕዚ ምምሃር ስነ ፍልጠታዊ ነገራት ብዓረብ ምምሃር ብክሊቲኡ ትግሪኛን እንግሊሽን ከም ቀንዲ ሕመርት ዓይነት ትምህርቲ
 - ዋሕዚ ምምሃር ስነ ፍልጠተዊ ነገራት ብትግሪኛ ብዓረብ ፡እንግሊሽ ከም ቅንዲ ሕመርት ክውሰድ።

- ኣብ 2ይ ደረጃ ቤት ትምህርቲ እንግልሽ ቃንቃ ብቀረብ ዓረብን ትግኛን ከም ቐንዲ ሕመረት ናይ ዓይነት ትምህርቲ ክውሰድ ኣለዎ ።

ካላይ: ላዕሎዎት ቤት ትምህርትን ስነፍልጠታዊ ምርምርን

ላዕሎዎት ቤት ትምህርትን ስነ ፍልጠታዊ ምርምርን ዩንቨርሲቲ:ላዕሎዎት ትካላትን ደረጃአምን: ማለት ትካላት ተማራመርቲ :አካዳሚክ: ተክኒሻናት ዓውደ ጽሑፍ:ስነ ፍልጠት:ሕጋዊ ዓውዲ ዝሙረቁለን ንዓንኬል ምዕባለ ዝመርሕን ዝዳለውን ኣብ ስነ ፍልጠታዊ ዝተመስረተን:ኣብ ዘበናዊ ስነ ፍልጠት ኣገባብን መስርሕን ዝተወጠኑ የጠቓልል። እዚ ካኣ ነዞም ዝስዕቡ ይጠልብ:

- 1) ምምስራት ዘመናዊ ዩንቨርሲቲ ንዓቢ ስጉሚ ኣብ ስነፍልጠታዊ ምዕባለታት ምስ ኩሉ ኣገባባት: መሳሪሕታትን ዓቕምን: ኣሓዳሲ ዝኾነ ስነ ፍልጠታዊ መጽንዕቲ ንምክያድ።
- 2) ምምዕባል ዩንቨርሲቲ ኣስመራ ምስ ኩሉ ቀረብ ናይ ህንጻ :መስመራት: ትሕተ ቅርጽን: ካልኣት ብዙሓት ናይ መጋዕዝያ ኣሳለጥቲ።
- 3) ምምስራት ዘመናዊ ዩንቨርሲቲ ኣብ መዲና ሃገር ብቅዓት ኣብ ርእሰ ከተማ ንምምሕያሽን ምምስራት ስነ ፍልጠታዊ ክፍልታትን ትምህርታትን ካርክለም ንመጽንዓቲ ዘባውን ተፈጥራውን ናይ ውዲሰብ ሃብቲ ንመትሓዚ ትምህርቲ ንመጽንዓቲ ስነ ፍልጠታዊ ምዕባለ።
- 4) ምዕዳል እኹል ባጀት ን ስነፍልጠታዊ ምርምርን ምዕባለን :ቐረብ መሳሪሕታት ንኣብነት ላባራቶሪ:ዓውደ መጽናዕቲ:ኮምፒተራት:ሶፍቲወራት:ናይ ስራሕ መሰልጠኒ ተክኒክ።
- 5) ምምስራት ማእከላይ ተክኒካል ቤት ትምህርትን ናይ ሞያ መሰልጠኒ ትካላት ድሌታት ናይ ሃገር ዘማልእ ብ ሙኩራትን ፈላጣትን ሰራሕተኛታትን ተክኒሻናትን ኣብ ዝተፋላለዩ ዓውድታት ንኣብነት መካኒክ:ኤለክትሪሻን:ጸራባይ:ናይ ህንጻን:ናይ ቡምባ ማይ ሰራሕተኛታትን ካለኣትን።

ሳልሳይ: ውልቃውን ናይ ውልቂ ትምህርትን

ናይ ግሊ ቤት ትምህርቲ ዓይነት ቤት ትምህርቲ ኮይኖም ብስድራቤታት ዝካየዱ ኮይኖም ደቆም ፉሉይ ስነፍልጠት ከም በዓል ናይ ሃይማኖት ስነፍልጠት:ብተወሳኺ ከኣ ናይ ትምህርቲ ወጻኢታት ብወለዲ ይሸፈን።ከምኡ ውን ናይ ግሊ ቤት ትምህርትን ትካላትን ካብ ናይ መንግስቲ ቤት ትምህርቲ ዝፈላለይሉ ናጻ ብ ሲቪል ማሕበራት ዝምወልን ብ ዓቕሞም ማለት ብዝኸእልዎ ይህቡ።

ናይ ግሊ ቤት ትምህርቲ ብ ውልቂን ብ ጉጅለታትን ዝምስረትን ዝዋፈርን ኮይኑ ብ ካሪክለም ናይ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ይከይድ : ብተወሳኺ ካለኣት መሳሪሕታት ካብ ህዝባዊ ቤት ትምህርታት ዝፈልዩ ከም በዓል ናይ ዕላማ ስሕበትን ጽባቀን :ን ኣብነት ህልዋት ቃንቃታት: ኮምፕተራት:ዮስሜስ ወዘተ: ኩሉ ናይ ትምህርቲ ወጻኢታት ብ ሚኒስትሪ ትምህርቲ

ይውሰን።ክልቲኡ ውልቅን ናይ ውልቂ ቤት ትምህርቲ ብ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ይእለን ብ ናይ በዓሉ ዓይነት ትምህርቲ ንክትትል፡ን ቁጽጽር ፡ንመምርሕን ማለት ኢዩ።ኣብ ጠመተ ዓይነት ትምህርቲ ተጋዳሎ ሓርነት ኤርትራ ምትብባዕ ግልን ናይ ግሊ ትምህርትን ምስ ናይ ሚኒስትሪ ትምህርቲ እንዳተማላልኡ ን ናይ ቤት ትምህርቲ መልእኽቲ ይጠልብ።

1) ናይ ሃይማኖት ትካላት፡ድርጅታት፡ቤት ትምህርትን መምርሒ ናይ ላዕለዎት ሓለፍቲ ሃይማኖታት ትካላት ናይ ነፍሲ ወከፍ ሃይማኖት ክክተሉ ኣለዎም።

2) ናይ ግሊ ቤት ትምህርቲ ኒሚንስትሪ ትምህርቲ ኩሉ ጸብጸብን ብመልክዕ ቁጽጽር፡ ገምጋም ክትትል ክቅርባ ኣሎዎን።

3) ተመሃሮ ናይ ግሊን ዉልቂ ቤት ትምህርቲ ናብ ዩኒቨርስቲ ላዕሎዎት ትካላት ዘእቱ ጠለባት ኣማሊኦም ከመልክቱ ይክሉ እዮም ።

ምዕራፍ ሸውዓተ

ምርምርን መጽናዕትን

ቀዳማይ፡ ቃልሲ አንጻር ውልቀ መላኺ ስርዓት

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ምምስራት ማእከል ምርምርን መጽናዕትን ናይ ጸሓፊ ሰነድ ከም ባዓል ተማራመርቲ፡ምሁራት፡ ናይ ዩኒቨርሲቲ ፕሮፈሰራት ምሁራት ፋላጣት ኣብ ቡዙሓት ዓወዲ ይጥሉብ።

1) ምእካብ ታሪኻዊ ሓበሬታን ሰነድን ታሪኽ ህዝቢ ኤርትራ ሰውራ እንጻር ናይ ደገ ገዛእቲ ፡ ቀንዲ ኣብ 1ይ መልክዕ ታሪኽ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ነዊሕ ቃልሲ አንጻር ደርጊ መግዛእቲ፡ ብድሕሪ ዚ' ካኣ ዘርኣኛ ውልቕ መላኺ ንናጽነት ህዚቢ ኤርትራ ሰሪቅዎ ዘሎ ፡ንዓብላሊ ጉጅሉኡ ኣብ ኩሉ ሃገር ዘሎ ዘመተ ንምጽሓፍ ።

2) ኣብ ማእከል ስርሓት ምቅያር ባሃሊ ስነ ጽሑፍ ፡ስነ ፍልጠታዊ ፍርያት ፡ኤርትራውያን ጸሓፍቲ ነንቡብቲ ናብ ሕጋዊያን ቃንቃት ከም ዝቃራረቡ ይገብሩ ስለ ዚ' ብካሎኣት ቃንቃታት ክጽሕፉን ታርኽ የሕዋቶም ክፈልጡ ይሕግዝ።ከምኡ ውን ምትርጋም ስነ ጽሑፍ ናይ ወድብ፡ምሕታም ናይ ጸብጸብ ማእከል ብገዛእ ርእሳ ትካይድ ።

3) ማእከል ድማ ኣማኻሪ ኣካል ናይ ወድብ ፡ባህሊ ፡ መርኽቢ ቡዝሃን ፡መወከሲ ናይ ሳትላይት መስመር ፡ወኪል ዘናን ተማራመርቲ ኣብዚ ዓወዲ ዚ ክህልዎ ኣሎዎ።

ካላኣይ፡ ድሕሪ ምውዳቅ ውልቀ መላኺ ስርዓት

ድሕሪ ምውዳቅ ስርዓት ምምላስ ማእከል ኤርትራውያን ማእከል ምርምርን ስትራተጂካዊ መጽናዕቲ፡ ናጽነት ፖለቲካዊ ወድብን ማሕበራትን፡ ብምሉእ ብዘይ ኣዳላዊ ብውሽጣዊ ሕውነት ብተወሳኺ ዕማም ናይ ውሽጢ ታሪኻዊ መጽናዕቲ፡ ፖለቲካልን ጂኦ ፖለቲካዊ መጽናዕቲ፡ ዓለምለኻዊ ዝምድና ኣማኻሪ ኣካልን ወሰንቲ ኣብ ስትራተጂዊ ጉዳይ ካልኣት ማእከላት ብናቱ ውጥንን ስትራተጂዊ ክሰርሕ ኣለዎ። ንኣብነት

1) ማእከል ሓበሬታን ሰነድን፡ ፍሉይ ናይ ህዝቢ መጽናዕትን ምፍጣር ናይ ህዝቢ ስታስቲክስ፡ ናይ ገዛ ስታስቲክስ፡ወሳኒ ስታስቲክስ፡ናይ ስራሕ ሓይሊ ስታስቲክስ ፡ናይ ሕርሻን ኢንዱስትሪን፡ ስታስቲክስ ናይ ወድብ ፡ ኣየርፖርት ናይ ስግረ ዶባት ስታስቲክስ ምክያድ።

2. ማእከል ተፈጥራዊ መትሮሎጂ፡ ጂኦሎጂያዊ ጂኦምርፎሎጂያዊ፡ ምቁጽጽር ምቅጥቃጥ መሬትን እሳተ ጎመራን ፡ምዕቃብ ጽሓፊ ጸዓት፡ ሜትሮሎጂያዊ መጽናዕቲ ናይ ኩነታት ኣየር ፍልልይ መጽናዕቲ ገምጋም ባሕሪን፡ ደሴትን ኮራልን፡ ከምኡ ውን መጽናዕቲ ተፈጥራዊ ዕንወታት ንኣብነት ደርቂ፡ናይ ኣንበጣ ዕንወት፡ ጉዳይ ስነ ዘራእቲ፡ ጉዳይ ማይ ወ.ዘ.ተ ኣለዎ።

ከምዚኦም መጽናዕቲ ንምክያድ ማኣከል ፋይናንሳዊ ሓገዝ ካብ መንግስቲ ክረከብ ኣሎዎ ምክንያቱ ኩቡር ስለ ዝኮነ፡ ፈላጣት ፡መሳሪሒታት ፡ግዜ ፡ሓይልን ስለ ዘድልዮ፡ እንተኮነ ግን ወሰንቲ ኣካል ኣብ ናቶም ውሳኔ፡ ናጽነት ክዋሃቦም ኣሎዎም ምክንያቱ ስነ ፍልጠተውን ስታስቲክሳውን ሓበሬታ ስለ ዘሎዎ።

ብኻላእ መንገዲ ከኣ ንምምዕባልን ናይ ምዕባለ ውጥን ፖሎቲካዊ ወሳኔን ኣብ ግምት ስለ ዘእቱ ጠቓሚ ይገብሮ ።

ምዕራፍ ሸሞንተ

ጸጥታን ምክልካልን

ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ንምምዕባል ምክልካልን ናይ ጸጥታ ፖሊስን በዘም ዝሰዕቡ ዓንድታት ይጠልብ።

- ብቅዓታዊ ዑጡቁ ሓይሊን ናይ ጸጥታን ኣጎልጉለትን ።
- ዑጡቕ ሓይል ናይ ጸጥታ ኣጎልጉለት ኣብ ምክልካል ገዛእ መሬትን ምዕቃብን ምክልካልን ካብ ዉሽጣውን ናይ ደገ ምጉብዕባዕን ዓቢ ዕማም ኣሎዎም።
- ዑጡቕ ሓይልን ናይ ጸጥታ ኣጎልጉሎትን ሃገርዊያን ትካልት ኮይነን ምፍልላይ ክፍልታት፡ ዘጋውነት፡ ዓይለታውነት፡ ናይ ሃይማኖት ልእላውነት ከወግዳ ኣሎዎን።
- ዑጡቕ ሓይልን ናይ ጸጥታ ኣጎልጉሎትን ናተን ፖሊሲ ክሕዛ ብዝኾነ መንገዲ ኣብ ናይ ስራሕ መንግስቲ ግደ ክህልወን ይኸእላ እየን።
- ቀዳማይ ዕማም ጸጥታን ናይ ፖሊስ ኣጎልጉሎትን ምዕቃብ ኣገድስነት ዜጋን ፡ምዕቃብ ደሙ፡ መስዋእቱን ገንዘቡን እዩ ።

ቀዳማይ፡ ዕጡቕ ሰራዊት ሓይልታት

- ዳግመ ውቀባ ንዕጡቕ ሰራዊት ሓይልታት ኣብ ሃገራዊ ቁዋም ዝተመሰረተ ንኹሉ ዜጋ ብዘይ ኣድልዎ።
- ምርግጋጽ ማዕርነት ዕጡቕ ሰራዊት ሓይልታት ኣብ ኩሉ ደረጃታት።
- ምውሳኽ ብቅዓት ዕጡቕ ሰራዊት ሓይልታት ብጽቡቕ ምድላውን ምምዕባልን ዓቕምታቶም።
- ትኹረት ን ምዕጣቕ ዕጡቕ ሰራዊት ሓይልታት ብጽቡቕ መልክዕ ንምድልዳል ዓቕምታቶም ንምክልካል ገዛእ መሬቶም።
- ምምስራት ወተሃደራዊ ኮሌጃትን ትካላትን ንምውሳኽ ብቅዓት መራሕትን ወተሃደራት ዕጡቕ ሓይልታትን ኣብ ቀጻሊ መስርሕ።
- ምምስራት ማእከል ወተሃደራዊ መጽናዕትን ምርምርን ንምምዕባል ዕጡቕ ሓይልታት።
- ምህናጽን ምምዕባልን ተሪር መስሪት ወተሃደራዊ ሰንዓ ፡ብድሕሪ ዚ ዕጡቕ ሓይልታት ብምሉእ ይዓጥቅ።
- ምምስራት ዲሲፕሊናዊ ስርዓት ኣብ ናይ ዕላማ መልክዕን ሰንደቅን ንማዕርግ ፡ናይ ብልጫ ስልማት፡ካለኣት ነገራትን ሞራላዊ መታባብዕን።

- ምምስራት ፍሉይ ገንዘብ ንማሕበራዊ ጸጥታን ዕጡቅ ሓይልታት ንምክልኻል ኣባላትን ስድረኣምን ከምኡውን ምምሕያሽ ኩነታት ናብረኡምን።
- ቆጶራ ቀዳማይ ወለዶን ገዳይምን ንክብርታቶም፡ ገንዘባዊ ካሕሳ፡ሞራላዊ ሓገዝ፡ ንዋሕስ ቐጻሊ ትውልዲ ሂወተሙን ስድረኡምን።
- ደረት ተቃለስቲ ን ናይ ሰውራዊ ቃልሶምን ኣንጻር ውልቕ መልእኪ ስርዓት ዘሕለፍዎ ግዜኡም፡ክኸብሩን ክብሪ ክወሃቡምን ክረብሑ ብ መልክዕ ሽልማት ክካሕሱን መጻኢ ትውልዲ ሂወቶምን ሂወት ስድረኡምን ክረጋገጹሎም።
- ንክብሪ ኣባላትን ናይ ቤት ሰራሕተኛታት ዑጡቃት ሓይልታት ጽፋፋን ድሲፕሊናዊ ስርዓት ምቃም፡ብ ስም ቀዳማይ ወለዶን ገዲማትን ሜዳላን ቴብን ኪወሃቡ ምግባር።

ካላኣይ፡ ፖሊስን ኣገልጉሎት ጸጥታን

- ምምስራት ዳግመ ምምሕያሽ ን ምኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት ፡ፖሊስ ፡ወከልቲ ጸጥታብድምጺ ሃገራዊ መስረት ምእንቲ ዜግነት መፍትሕ ናይ ምትእኽካብ ክኸውን።
- ንውሕስነት መሰል ኤርትራውያን ዜጋታት ምእዋጅ ሕግን ምቁጽጻር ዕማም ጸጥታን ኣገልጉሎት ፖሊስን።
- ምቁጽጻር ስራሕ ጸጥታ ኣገልጉሎትን ምውዳብ ክትትል ብ መስረት ሕጊ።
- ሙቃም ኣድላዪ መጠንቀቅታ ን ዕቃብ ኣገልጉሎት ጸጥታን ፖሊስን ካብ ግህሰትን ጥሕሰትን ን ሕድሪ ዝተዋሃቦም።
- ምእዋጅ ሕግን ናይ ስርዓት ሕግታት ን ትእዛዝ ሕብረትን ጥምረትን ኣብ መንጎ ወኪላት ፖሊስን ካለኦት ምስኣም ዝዛመዱ ኣካላት ከም በዓል ፍርድን ሕግን ዘኸብር።
- ምምስራት ገንዘብን ባጀትን ን ማሕበራዊ ጸጥታ ን ፖሊስን ናይ ጸጥታ ኣገልጉሎትን ክንክን ኣባላትን ስድረኡምን ምምሕያሽ ናብረኡምን።
- ምምስራት ቅኑዕን ድሲፕሊናዊ ስርዓት ን ማዕርግን ክብሪ ፖሊስን ንናይ ጸጥታ ሰብን ማለት መዳልያን ቴብን ብስም 1ይ ወለዶን ኣብ ግዜ ሰውራ ብ መሳርዕ ኤርትራውያን ፖሊስ ንዝተጸንበሩ ገዳይም።

ምዕራፍ ትሸዓተ

ናይ ወጻኢ ዝምድናታት

ኤርትራ ኣብ ልቢ ዓለም ትርከብ ፡ ስለ 'ዚ' ተፈጥራዊ ክፋል ናይ ኤርትራ እቲ ቀንዲ ኣገዳሲ ክፍሊ ማያታን ኣብ ዘባውን ዓለም ለኻዊ ይጽሎን ይጸሉን፡ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ቁዋም ናይ ሓባር ጽልዎ ብ መንግስቲ ዝተሰርዐ መትከልን ዋጋን ከም ዘም ዝስዕቡ ክኾኑ ይጠልብ።

- ልኡላውነት ሃገር ኤርትራ ምዕቃብ።
- ምኽባር ስልጣን ናይ ካለኣት መንግስታት መሰረታዊ ዋና ናይ ዕድላ ኢዩ።
- መሰረታዊ ዕላማ ን ናይ ደገ ፖሊሲ መትከል፡ ዕላማን ዋጋን ናይ ህዝቢ ኤርትራ ከንጸባርቕ ጥምረት ኣብ መንጎ ዘቤታውን ናይ ደገ ፖሊሲን ክህሉ ኣለዎ።
- ሰለማዊ ናይ ሓባር ምንባር ኣብ መንጎ ህዝብታት ዓለም ኢቲ ሓደ ቀንዲ ኣገዳሲ መትከላት ናይ ግድን ክዝውተር ዘለዎ ኢዩ።
- ምውጋድ ዓመጽን ጎነጽን ብኹሉ መልክዑ ፡ዓለም ለኻዊ ግጭት ንማዕጾ ዉሑሱን ርጉኡን ዘጋናድብ ምውጋድ ዝኾነ ዓይነት ሰብ ክሕጎሰሉ ኣገዳሲ ባእታ እዩ።

ቀዳማይ፡ ዝምድና ኤርትራ ምስ ጎራባብቲ ሃገራት

- ኤርትራ ምስ ሰለስተ ኣገደስቲ ሃገራት ትዳውብ ማለት ሱዳን፡ኢትዮፕያ ፡ጅቡቲ። መሰረታዊ ክፋል ናይ ወዲ ሰብ ከኣ ብሓባር ምስዘን ሃገራት ትተሓሓዝ።ስለ ዚ በዚ መረዳእታ እዚ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ነዘም ዝስዕቡ ኪህልዉ ትጠልብ።
- ረብሓ ካብ ኩሎም ዘም ሓበሬታት ሰላም ምስ ጎራባብቲ ንክተጽንዕ።
- ምህናጽ ንጥፈትን ሽርክነትን ምስ ኣራባብቲ ሃገራት።
- ምፍጣር ቆጠባዊ ጥምረት ምስ ዘን ሃገራት ናይ ሓባር ድልዎት ንምጉንጻፍ።
- ምዕቃብ መራኸቢታት ስድራታት ናይ ክልቲኡ ዶባትን ምስላጥ ምንቅስቃስ ናይ ሓባር ኣካላትን።
- ምምሕያሽን ምጥጣሕን ንግዲ ምስ ጎራባብቲ ሃገራት ብ መንገዲ ን ኹሉ ሰብ ዘርብሕ።
- ምምስራት ናይ ሓባር ፕሮጀግት ምስ ዘን ሃገራት ን ረብሓ ኩሉ ኣካላት።
- ምእዋጅ ሕግን ክታም ናይ ጸጥታ ስምምዕ ንዝምድና ጎራባብቲ ሃገራት ዘገልግል።

ካላኣይ፡ ዝምድና ኤርትራ ምስ ሃገራት ዞባና

1. ኤርትራ ምስ ቅይሕ ባሕሪ ዝዳወባ ሃገራት ፡

እቲ ቀንዲ ኣገዳሲ ስትራጅጅዮዊ ማእዘን ናይ ኤርትራ ኣብ ልዕሊ ቀይሕ ባሕሪ፡ቁጽጽር ኣብ ልዕሊ ደቡባዊ መጸተውን (መጽብብ ባብ ኤልመንደብ) ዓቢ ኣገዳስነት ዘለዎ ኢዩ።ፍርቂ ናይ ዓለም ዘይቲ ብቡዝሓት ሃገራት ምስ ኤርትራ ብ ምብራቕን ምዕራብን ይማቃራሕ።መኸንያቱ ኤርትራ ኣገዳሲት ናይ ቀይሕ ባሕሪ መንግስቲ ኢያ ኣብኡ ብዝፍጸሙ ከኣ ትጸሉን ትጸሉን ኢያ ስለ ዚ' ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ነዘም ዝስዕቡ ዓወታት ንኩጋናጸፍ ይጠልብ።

- ን ረብሓ ኩለን ሃገራት ዓለም ብምውህሃድ ጎራባብቲ ሃገራት ን ቀይሕ ባሕሪ ውህሱን ዓለም ለኻዊ መታሓላለፊ ምግባር ኢቲ ቀንዲ ግደ ናይ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ኢዩ።
- ን ምፍጣር ናይ ሓባር ባይታ ኣብ መንጎ ሃገራትን ምውህሃድ ዓቕምታትን ንምዕቃብ ጸጥታ ቀይሕ ባሕሪ ዝዓለመ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ጽላል ን ኩለን ሃገራት ክፍጠር ይጠልብ።
- ምኽታም ስምምዕ ን መሰላት ዝኾነት ሃገር ኣብቲ ባሕሪ ክትጥቀምን ብ ቆጠባ ክትረብሕን።
- ምኽታም ስምምዕ ንምዕቃብ ቀይሕ ባሕሪ ካብ ምጥፍናን ዓለም ለኻዊ ግጭትን ንምውሓስ ጸጥታን።
- ምፍጣር ናይ ሓባር ቁጠባዊ ፕሮጀግት ን እጂ ቀይሕ ባሕሪ ዘለዎን ሃገራት ዝምድና ኣብ መንጎኦን ዘሎ ምትራር ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ይጠልብ።

2.ኤርትራን ምስ እጋድ ውድብ ሕብረት ኣፍሪቃን ፥

ህዝቢ ኤርይትራ ን ነዊሕ ዓመታት ካብ ውድብ ሓድነት ኣፍሪካ ጸኒሑ ሕብረት ኣፍሪቃ ዝተባህለ ዕሽሽ ምባል ክሳብ ጸኒሑ ኢዩ።ኣልታዊ ኣራኣእያ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ጽልዎ መንግስቲ ኢትዮፕያን ጎኒ ጎኒ ብስርዓት ኤርትራ ዝግበር ዝነበረ ተኻታታሊ ዕንወት ኣንጻር ህዝብና ሰፍ ዘይብል ስቃይ ኣውራዳ ይርከብ።ከም ውጺኡቱ ከኣ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ እቲ ቀንዲ መኸንያት ንምዳንጋይ ናጽነት ኤርትራ ን 30 ዓመታት ኢዩ።

ስለ 'ዚ' ህዝቢ ኤርትራ ብዘይ ምርሳዕ ኩሉ ዝሓለፈ ፡ ነቲ ኩሉ ኣልታዊ ነገር ሲዒሩ ሓዲሽ ምዕራፍ ምስ ሕብረት ኣፍሪቃን ምስ እጋድ ውድብ ክኸፍትን ኣባሉ ክኸውንን ኢዩ።ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ብዘም ዝስዕቡ ኤርትራ ኣወንታዊ ግደ ክትጸወት ኣብ ክልቲኡ መሓበር ማለት ውሽጢ መንግስታዊ ሕጊ ንምዕባልን ሕብረት ኣፍሪቃን ይጠልብ።

- ብተወሳኺ ቅኑዕ ኤርትራዊ ዝምድና ምስ ከባቢ ብመስረት ናጽነት፡ሓርነት፡ስልጣን ፡ ሓባራዊነትን ናይ ሓባር ረብሓን ክህሉ ይጠልብ።
- ንደመክራሲያዊ ዝርግሓ ኣብ 'ዚ' ዘባ ንክህሉ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ናይ ሓባር ግብሪ ኣብ ኩሉ ክፍልታትን ደረጃታትን ምትብባዕ ይጠልብ።

- ምስ ኤርትራን ሃገራት ናይዚ ዘባን ዝተሓሓዙ ቡዛሳት ታሪኻውን ጂኦግራፊውን መራኸቢታት ኣለዉ፡ ስለ 'ዚ' ኤርትራ ናይ ደገ ፖሊሲ ነዚ ዝምድና ክቃራረብን ክንቃሳቀስን ክተኣሳሰርን ኣወንታውን ሃናጽን ግደ ኣብ 'ዚ' ዘባ ክትጻወት ኣገዳሲ ይገብሮ።
- ኤርትራ ሓንቲ ካብተን ኣብ ዘባና ብ ትሕተ ምዕባለን ዘይጥሙርነትን ትሳቀ ዘላ ሃገር ኢያ፡ ስል'ዚ' ብሓባር ምስራሕ ምስ ዝተረፉ ዘባታት ካብ ዘይ ጥሙርነትን ትሕተ ምዕባለን ን ምውጻእ ይጠልብ።
- ኣብ ሓባራዊ ረብሓታት ዝስረቱ ምዕሩይ ዝምድናታት ሰላምን ርግኣትን ንምፍጣር ኣብ 'ዚ' ዘባ ምትብባዕ ይጠልብ፡ ዘባና ካብ ተርምኑክልየሳዊ መሳርሒታት ባዶ ክኸወን ምክትታል።

ሳልሳይ: ዝምድና ምስ ሃገራት ዓለምን ውድብ ሃገራት ዓለምን

ነዘም ዝስዕቡ ዓወታት ን ምጉንጻፍ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ዝምድና ምስ ሃገራት ዓለም ይጠልብ ።

- ተዓጻጻፊ ሓቅነት ዘለዎ ናይ ደገ ፖሊሲ።
- ን ኣገልጉሎት ረብሓ ኤርትራውያን መሰረታዊ ነገር ምዝርጋሕ ዲፕሎማሳዊን ወከልቲ ኤርትራውያን ኣብ ዓለም።
- ካብ ናይ ጥልመት ፖሊሲ ምርሓቅን ቀዋሚ ድልየት ን ረብሓ ህዝቢ ኤርትራ ብዘይ ዋጋን መሰረትን ኣመንቲ ኣብ ግጭት ምእታው።
- ምብርባር ግደ ዓለምለኸውያን ትካላት ን ኣብነት ውድብ ሓርነት ሃገራት ፡ ዩኔስኮ፡ ውድብ መግቢ ዓለምን ካለኣትን።
- ምብርካት ንጡፍ ዓለም ለኸውን ዘባውን ዋዕላን ርክብን ምስ ዓለምን ዘባዊ ጉዳያትን መፍቲሒኦምን።
- ምንጻግ ናይ ዓመጽ ፖሊሲ ምስ ናይ ደገ ዝምድናታት፡መሰረታዊ ሓይሊ ን ፍታሕ ውንዘቱ ጸገማት።
- ምምሕያሽ መሰል ኤርትራውያን ኣብ መንጎ ህዝብታት ዓለምን ምርኣይ መንግስቲ ኤርትራ ሰለማዊ መንግስቲ ሙኻኑን ምብርካት ን ጎስጋስ ሰላም።

መወዳእታ